

Aanscotse Beemden

De Aanscotse Beemden zijn een levende herinnering aan een historie van honderden jaren en fungeren daarbij ook als recreatief park voor omwonenden en liefhebbers van groen en natuur.

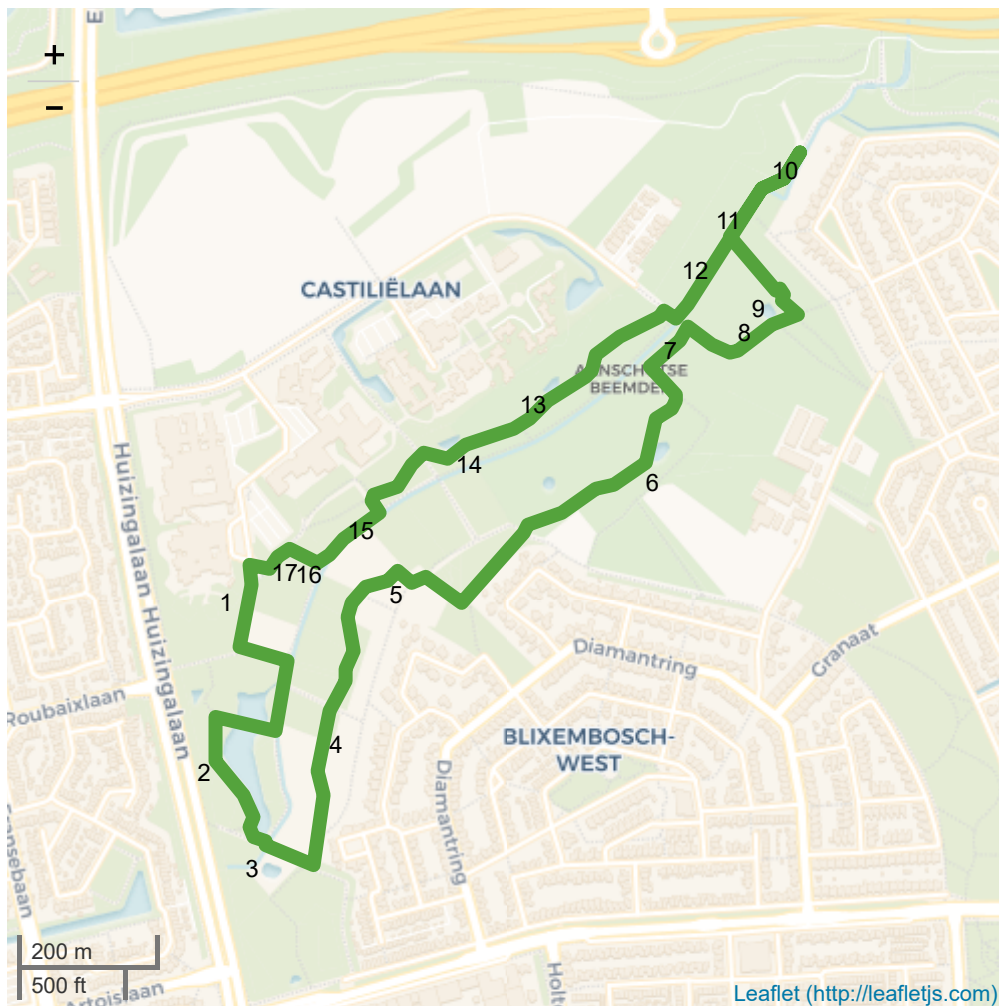
Dit was de bedoeling van de gemeente toen het gebied in 2001 de functie "Multifunctioneel groen" kreeg. Dat wil zeggen dat een balans wordt gezocht tussen landschappelijk en ecologisch groen enerzijds en recreatief gebruik anderzijds. Doel is het in contact brengen van de stedeling met het landschap om rust te brengen als tegenwicht tegen de drukte van de stad. Als het erg nat is: wandel dan de "Aanscotse Beemden Winterroute".

Afstand:3.6 KM

Algemene informatie

Locatie:

Toledolaan
Toledolaan 4
5629 CC
Eindhoven
Noord-Brabant

1 Startpunt

De Aanschotse beemden vormen een oud cultuurlandschap. De natuurwaarde is beperkt waar het gaat om zeldzame soorten. De typische soorten van het oude kleinschalige boerenland zijn hier nog aanwezig en daarin schuilt de waarde van dit gebied, met name doordat dit type landschap in grote delen van Brabant is verdwenen. De gehele route is 3,6 km lang.

2 Rietmoeras

Hier zie je een rietmoeras in ontwikkeling. Dit moeras is aangelegd omdat steeds grotere delen van Woensel hun regenwater afvoeren via de Grootte beek. Dit licht vervuilde water wordt hier gefilterd (gereinigd) door de bacteriën die aan de stengels en wortels van het riet zitten. Zo'n filter noemen we wel een helofytenfilter. Het water wordt dan uiteindelijk weer schoner afgevoerd naar de beek.

3 Zoogdieren

De opvallendste bewoner is de vos, die hier met minstens één paar permanent aanwezig is. De ree is een incidentele gast. Regelmatig worden er eekhoorns gezien. De egel, mol, zwarte rat, spitsmuizen, woel- en huismuis komen ook voor. Van de vleermuis is de meest voorkomende de gewone dwergvleermuis.

4 Bloemrijke graslanden

Deze graslanden zijn matig voedselrijk en herbergen allerlei mooie planten zoals pinksterbloem, moerasspirea en koekoeksbloem. Door verschraling van de grond hoopt de beheerder dat deze graslanden op termijn nog meer interessante planten gaan huisvesten, zoals bijvoorbeeld orchideeën. Verschraling betekent vermindering van voedsel en dat bereik je door jaarlijks in de nazomer te maaien en het maaisel af te voeren. Veel voorkomende soorten zijn scherpe boterbloem, gestreepte witbol, veldrus, veldzuring, pinksterbloem, gewone brunel en vogelwikke. In 2017 zijn bij een inventarisatie enkele exemplaren van de rietorchis aangetroffen.

5 Oud Bosperceel

Hier zie je een oude populierenaanplant die aan het afsterven is. Veel dood hout dus en dat is een eldorado voor insecten en dus ook voor vogels. In dit gebied broeden holenbroeders als grote en kleine bonte specht, boomklever, boomkruiper, holenduif, spreeuw en diverse mezen en zangvogeltjes. Het beheer van dit stukje bos is minimaal. Interessant dus om te zien hoe zich dit in de loop der tijd zal ontwikkelen.

6 Hooilanden of Beemden

Dit oude boerenland dateert van de late middeleeuwen en bestaat uit (vrij natte) graslanden . Boerennederzettingen waren er in Aanshot en in Hoeven. Deze laatste nederzetting is inmiddels verdwenen onder de snelweg en industrieterrein. Kenmerkend zijn de perceelscheidingen in de vorm van houtsingels. Deze leverden de boeren hout op voor bouw materiaal en stook. De singels staan haaks op de beek. Dit noemen we een visgraatlandschap.

7 Elzenbosjes

Aan weerskanten van het pad ziet u hier spontaan opgekomen elzenbroekbosjes. De els is, samen met de diverse wilgensoorten, bij uitstek een boom voor natte ondergrond. Deze bosjes zijn ontstaan omdat de laatste decennia de boeren op die plek niet meer gemaaid hebben. Om de graslanden die er nu nog zijn te behouden worden ze elk jaar gemaaid. Zouden we dat niet doen dan wordt het hele gebied uiteindelijk bos.

8 Slakken en mosselen

In deze poel leven poelstekken en posthoornstekken, wat duidt op aanwezige kalk in het water. Ook zijn wel de zwanenmossel en de paardenbloedzuiger aangetroffen.

9 Bijenhouderij (imkerij)

Je staat hier bij een imkerij. Hier worden diverse bijenvolken gehouden. De honingbij is de enige in ons land voorkomende bij die in grote volken van wel 40.000 tot 60.000 individuen voorkomt. Net buiten de imkerij, vlakbij de ingang, staat een 'hotel' voor solitair levende wilde bijen. Hiervan komen in Nederland ongeveer 300 soorten voor. Het grootste deel maakt nestholtes in de grond maar er zijn ook soorten die in hout hun nesten maken. Deze laatste soorten kunnen veel baat hebben bij een goed 'hotel'. De voornaamste reden om bijen te houden is de bestuiving van gewassen, vooral fruitbomen. Een bij vliegt naar de bloemen op zoek naar nectar. Nectar is plantensap, rijk aan suikers waarvan de bijen leven. Tijdens het opzuigen van die nectar raakt een bij de stuifmeelkorrels (pollen) van de meeldraden en brengt die over naar de stamper: de bestuiving heeft plaats gevonden! En dan kan de vrucht gaan groeien. Er is nog een reden om bijen te houden: dat is hun honing. Zij verzamelen nectar het hele voorjaar en zomer door. Eigenlijk veel meer dan dat ze het kunnen opeten. Van die nectar maken ze honing en slaan die op om de winter door te komen.

10 Stuw

Hier sta je bij een door het Waterschap aangelegde stuw. Door deze dicht te zetten kan het water dat van de Groote beek (en Ekkersrijt) komt worden tegengehouden. De bedoeling is om in tijden van overvloedige regenval de Aanshotse beemden in te zetten als opslaggebied voor water. Er kan ongeveer 60.000 m² water worden opgeslagen, waardoor stroomafwaarts de waterstand in de Dommel bij Son en Breugel minder zal stijgen. Met name de natte graslanden zullen alleen in stand blijven als de waterstand op een voldoende hoog peil wordt gehouden. Het verschil in waterstand voor en na de stuw kan wel een meter bedragen.

11 Populieren

Laanbeplanting met populier is typerend voor de Meijerij en vooral voor het gebied tussen Best en Sint Oedenrode. Deze boom werd vroeger veel gebruikt voor klompenhout. Eigenlijk is de populier een exoot uit Canada, vandaar de Brabantse naam Kanadassen. De beheerder gaat de bomen gedeeltelijk vervangen door essen. Aan de overkant van de beek zijn deze al aangeplant.

12 Groote beek

De beek waar je nu vlakbij staat heet de Groote beek (met twee o's). Deze ontspringt op het landgoed de Grote beek (met één o) en stroomt noordwestwaarts richting de Dommel waarin hij bij Breugel uitmondt. De beek is niet helemaal natuurlijk maar is uitgegraven door boeren in de late middeleeuwen. Voordien was er hier sprake van een nat gebied (moeras) waar het water oppervlakkig afstroomde naar de Dommel. De boeren wilden een betere ontwatering en hebben daarom deze beek gegraven. Dit is overigens op meer plaatsen in Brabant gebeurd. Vaak heet zo'n gegraven beek een Rijt. De Ekkersrijt, die uitmondt in de Groote beek, is daarvan een voorbeeld.

13 Insecten

Zeker in de buurt van de poelen treffen we behoorlijke aantallen vlinders en libellen aan, wel de algemene soorten. Ook de algemene waterinsecten zoals watertorren en schrijvertjes zijn volop aanwezig.

14 Droge graslanden

Deze graslanden aan de noordkant van het beekdal liggen iets hoger en zijn dus ook iets droger. In het verleden zijn deze percelen gebruikt als akkertjes. De vegetatie zal zich de komende jaren ontwikkelen tot grasland. Planten als boerenwormkruid, schijfkamille, harig wilgenroosje, late guldenroede, ridderzuring en brandnetel worden op veel plaatsen aangetroffen.

15 Vogels

In relatie tot de bescheiden grootte van het gebied zijn er het hele jaar door veel vogels. Het oude centrale bosgebiedje kent veel holenbroeders als grote en kleine bonte specht, groene specht, boomklever, boomkruiper, spreeuw, kauw, holenduif en diverse mezen. In het struikgewas en de singels broeden tjiftjaf, fitis, zwartkop, tuinfluiter, grasmus, winterkoning, roodborst en groenling. Sinds enkele jaren is ook de putter broedvogel. Langs de beek proberen ijsvogels regelmatig te nestelen maar meestal is de recreatiedruk helaas te groot. In de winter veel lijsterachtigen op de rijkelijk aanwezige bessen. Sijzen, putters en soms barmsijzen in de elzen. Ook appelvink en goudvink worden meerdere malen gesignaleerd, evenals de grote gele kwikstaart (langs de beek).

16 Amfibieënpoel

In het gebied zijn in totaal negen amfibieënpoelen gegraven. Hierin kunnen soorten als de gewone pad, bruine en groene kikker en de alpenwatersalamander zich vermeerderen. Dit gebeurt vroeg in het voorjaar. Als de poel in de loop van de zomer zou uitdrogen is dat niet erg want dan zijn de amfibieën alweer op het droge. Het voordeel is bovendien dat de poel zich in de winter vult met helder water dat snel opwarmt.

17 Eindpunt

Je hebt bijna het eindpunt van de route bereikt, zometeen links op het pad en dan rechts. Naast het ontwikkelen van wandel- en fietsroutes organiseren vrijwilligers van IVN Veldhoven Eindhoven Vessem ook natuurexcursies, cursussen, workshops en andere natuuractiviteiten in de regio. Verken de mogelijkheden op de website van IVN-VEV.